

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	21

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Hizmet Sınıfları İtibariyle Merkez Teşkilatı Personel Dağılımı	2
Tablo 2: Hizmet Sınıfları İtibariyle Taşra Teşkilatı Personel Dağılımı	3
Tablo 3: 2020 Yılı Gider Bütçesi Ödenek ve Gerçekleşme Rakamları	4
Tablo 4: 2020 Dönemi Gerçekleşen Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	5
Tablo 5: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilip Sözleşmeye Bağlanmayan İşler	19

KISALTMALAR

Bakanlık	: T.C. İçişleri Bakanlığı
HGS	: Hızlı Geçiş Sistemi
YÖS	: Yüklenici Aylık Kalite Ölçüm Sonucu
BÖS	: Bağımsız Danışman Kalite Ölçüm Sonucu
CO	: Ceza Oranı
TCT	: Toplam Ceza Tutarı
RSB	: Risk Strateji Belgesi
PESTLE	: Genel Çevre Faktörleri Analizi
GZFT	: SWOT Analizi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
2. Gelecek Dönemlere İlişkin Giderlerin Doğrudan Giderleştirilmesi
3. Kamu İhale Mevzuatına Uyulmaksızın Protokol ile Hizmet Alımı Yapılması
4. Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşinin İhale Yerine Doğrudan Teminle Yapılması
5. Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen ve Teslimi Belli Bir Süreyi Gerektiren Hizmet Alımlarında Sözleşme İmzalanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İçişleri Bakanlığının teşkilat ve görevleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce 14.02.1985 tarih ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 18'inci maddesiyle İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu İle İl Yatırım Ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun olarak değiştirilmiştir.) ile düzenlenmiş iken; Anayasa'daki değişikliklere uyum sağlanması amacıyla yapılan mevzuat değişiklikleri kapsamında çıkarılan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili Kanun'un 28/A, 40, 41, ek 4, ek 5, geçici 10 ve geçici 11 maddeleri hariç, diğer maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlığın teşkilat ve görevleri, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Kararname hükümleri uyarınca Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlığa bağlı iç güvenlik kuruluşlarını idare etmek suretiyle ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini ve genel ahlakı, Anayasada yazılı hak ve hürriyetleri korumak,

b) Sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak,

c) Karayollarında trafik düzenini sağlamak ve denetlemek,

ç) Suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak,

d) Her türlü kaçakçılığı men ve takip etmek,

e) Yurdun iç politikasına, il ve ilçelerin genel ve özel durumları ile ilgili değerlendirmeler yapmak ve Cumhurbaşkanına tekliflerde bulunmak,

f) Ülkenin idari bölümlere ayrılması, il ve ilçelerin genel idarelerini düzenlemek,

g) Nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini yürütmek,

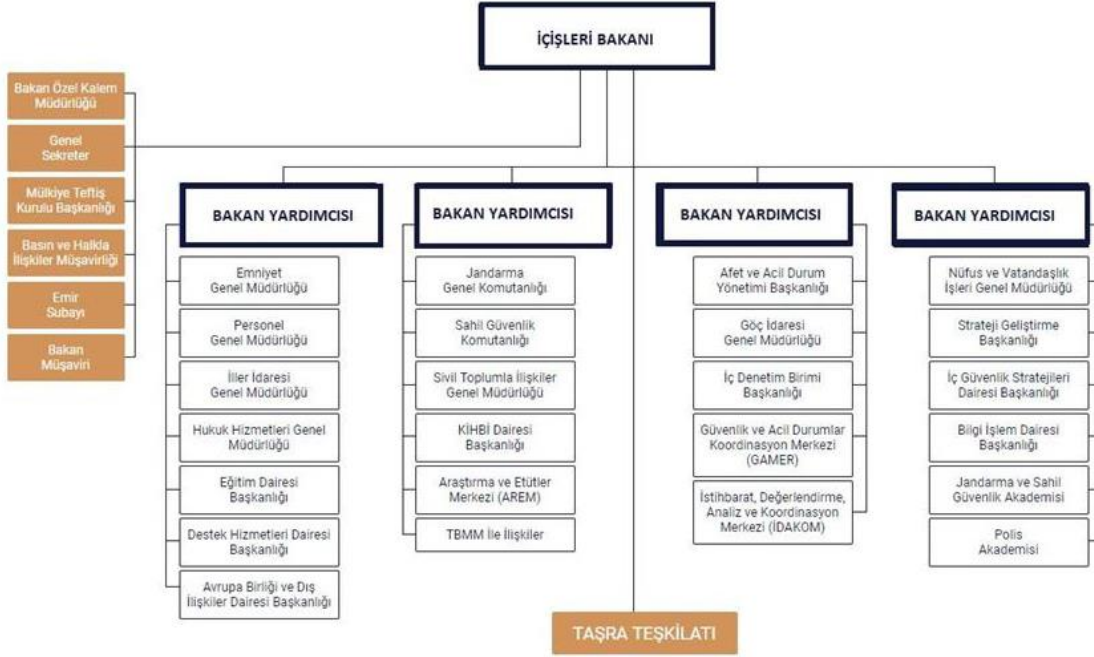
ğ) Pasaport hizmetlerini yürütmek,

h) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnemeleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İçişleri Bakanlığı; merkez ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Ayrıca Bakanlığın yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkisi bulunmaktadır.

Bakanlığın teşkilat şeması aşağıda yer almaktadır:

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Bakanlığın bağlı kuruluşlarıdır. Ayrıca Hususi İdareler ve Belediyeler Kefalet Sandığı Nizamnamesi ile kurulan Özel İdareler ve Belediyeler Kefalet Sandığı Başkanlığı da İçişleri Bakanlığına bağlı olarak faaliyet yürütmektedir.

İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatına ait hizmet sınıfı itibariyle personel dağılımı ise aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: Hizmet Sınıfları İtibariyle Merkez Teşkilatı Personel Dağılımı

	HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA MERKEZ TEŞKİLATI PERSONEL DAĞILIMI	DOLU KADRO PERSONEL SAYI
MEMUR	Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı	318
	Genel İdare Hizmetleri Sınıfı	2.127

	Sağlık Hizmetleri Sınıfı	12
	Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	1
	Teknik Hizmetler Sınıfı	322
	Yardımcı Hizmetler Sınıfı	77
	Avukatlık Hizmeti Sınıfı	8
	TOPLAM	2.865
DİĞER	Sözleşmeli Personel	153
	Sürekli İşçi	414
	TOPLAM	567
GENELTOPLAM		3.432

Tablo 2: Hizmet Sınıfları İtibariyle Taşra Teşkilatı Personel Dağılımı

	HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA TAŞRA TEŞKİLATI PERSONEL DAĞILIMI	DOLU KADRO PERSONEL SAYI
MEMUR	Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı	1.501
	Genel İdare Hizmetleri Sınıfı	16.434
	Sağlık Hizmetleri Sınıfı	9
	Teknik Hizmetler Sınıfı	1.829
	Yardımcı Hizmetler Sınıfı	2.150
	Avukatlık Hizmeti Sınıfı	32
	TOPLAM	21.955
DİĞER	Sözleşmeli Personel	5.163
	Sürekli İşçi	2.202
	TOPLAM	7.365
GENELTOPLAM		29.320

1.3. Mali Yapı

İçişleri Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İçişleri Bakanlığına 9.672.218.000,00 Türk Lirası ödenek tahsis edilmiştir. Bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 0,83'üne tekabül etmektedir.

Bakanlık 2020 yılı gider bütçesi ödenek ve gerçekleşme rakamları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Bütçe ile verilen ödenek rakamına yıl içinde eklenen ve düşülen ödenekler de dahil edildiğinde, toplam ödenek tutarı 12.332.749.508,66 TL olup bu tutarın 12.066.391.009,93 TL'si giderleştirilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Gider Bütçesi Ödenek ve Gerçekleşme Rakamları

I	II	AÇIKLAMA	BÜTÇE İLE VERİLEN ÖDENEK (A)	EKLENEN (+) (B)	DÜŞÜLEN (-) (C)	TOPLAM ÖDENEK (D) = (A) + (B) - (C)	GERÇEKLEŞEN BÜTÇE GİDERİ (31.12.2020)
830		BÜTÇE GİDERLERİ	9.672.218.000,00	3.585.631.864,71	925.100.356,05	12.332.749.508,66	12.066.391.009,93
830	1	Personel Giderleri	5.489.632.000,00	440.937.800,00	325.902.900,00	5.604.666.900,00	5.471.876.295,38
830	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.725.336.000,00	67.949.900,00	182.984.800,00	1.610.301.100,00	1.585.514.839,95
830	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	851.485.000,00	1.479.796.819,17	96.939.032,81	2.234.342.786,36	2.220.915.669,26
830	4	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830	5	Cari Transferler	751.594.000,00	6.717.800,00	30.843.095,00	727.468.705,00	726.660.093,76
830	6	Sermaye Giderleri	666.562.000,00	785.250.802,24	286.977.528,24	1.164.835.274,00	1.069.743.368,28
830	7	Sermaye Transferleri	187.609.000,00	805.524.743,30	1.453.000,00	991.680.743,00	991.680.743,30
830	8	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830	9	Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bakanlık 2020 yılı gelir gerçekleşme rakamları ise aşağıda yer alan bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosunda gösterilmiştir. Tabloya göre; 2020 yılı bütçe gelirleri toplamının 618.992.126,24 TL, bütçe gelirlerinden ret ve iadeler tutarının 105.170.303,09 TL ve net bütçe geliri rakamının ise 513.821.823,15 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 4: 2020 Dönemi Gerçekleşen Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

I	II	AÇIKLAMA	2020
800		BÜTÇE GELİRLERİ	618.992.126,24
800	1	Vergi Gelirleri	325.092.384,66
800	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	181.238.863,45
800	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	129.070,66
800	5	Diğer Gelirler	112.531.807,47
800	6	Sermaye Gelirleri	0,00
800	8	Alacaklardan Tahsilat	0,00
810		BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER (-)	105.170.303,09
810	1	Vergi Gelirleri	102.873.164,51
810	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	445.448,49
810	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00
810	5	Diğer Gelirler	1.851.690,09
810	6	Sermaye Gelirleri	0,00
810	8	Alacaklardan Tahsilat	0,00
		BÜTÇE GELİRLERİ (NET)	513.821.823,15

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.”

Denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "Bu Yönetmeliğin amacı; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi ile mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir. " hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Öz kaynak Değişim Tablosu ve Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu olduğu; 314-316'nci maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklara bağlı muhasebe birimleri tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim Tablosu
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç Kontrol Sistemi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. Bu kapsamda iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini,

varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Söz konusu Kanun'un "İç kontrolün tanımı" başlıklı 55'inci maddesinde; malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemlerin ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenip geliştirileceği ve uyumlaştırılacağı ifade edilmiş; bu idarelerin, sistemlerin koordinasyonunu sağlama ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verme görevlerinin de bulunduğu madde metninde belirtilmiştir.

Kanun'un yukarıdaki maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hazırlanmıştır. Tebliğ'de kamu iç kontrol standartları, uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınmak suretiyle tüm kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiş, esas alınan iç kontrol bileşenlerine yönelik olarak da (18) iç kontrol standardı ve (79) genel şart belirlenmiştir. Ayrıca; kamu idarelerinde, iç kontrol sistemlerinin kamu iç kontrol standartlarına uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi ve bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması öngörülmüştür.

İçişleri Bakanlığının stratejik yönetim, kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sistemi standartlarını sağlamaya yönelik faaliyetleri değerlendirildiğinde;

- 2019-2023 Stratejik Planının; "5018 sayılı Kanun", "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu"nda belirtilen hususlar ve üst politika belgeleri esas alınarak ve tüm harcamacı birimlerin aktif katılımıyla hazırlandığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığından alınan geri dönüşler kapsamında güncellemeye tabi tutulduğu,

- Kurum bütçesinin 2020 yılı performans hedefleri ve faaliyetleriyle ilişkilendirildiği, ancak Performans Programının (2020); programdaki bazı performans hedeflerinin gerçekleştirilmeyi amaçladığı stratejik amaçla ilgisinin bulunmaması, bazı performans hedeflerinin Performans Programında yer almamasına rağmen performans göstergesi

tanımlanması ve kaynak ayrılması ve bazı performans göstergelerinin performans hedefini ölçmede iyi tanımlanmaması nedenleriyle içeriğinde mevzuata uygun olmayan birtakım hatalar barındırdığı,

- Bakanlık risklerinin belirlenmesi ve yönetilmesi esaslarını içeren Risk Strateji Belgesinin (RSB) hazırlandığı, stratejik plandaki hedef risklerin belirlenmesi ve analizinde kurumsal risk değerlendirme prosedürlerinin uygulandığı, PESTLE ve GZFT analizleri ile birimlerle yapılan görüşmeler sonucu hedeflere ilişkin risk ve kontrol faaliyetlerinin belirlendiği,

- Birimlere ilişkin teşkilat şemalarının birim yönergeleri ile belirlendiği ve tüm personele duyurulduğu, personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını kapsayan görev dağılım çizelgelerinin oluşturulduğu,

- “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları”nın Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda hazırlandığı, İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplantılarında görüşüldükten sonra üst yönetici onayıyla yürürlüğe girdiği, son olarak 2019-2020 yıllarını kapsayan eylem planının yürütüldüğü,

- Birimlerin iş süreçlerinin belirlenmesine yönelik “İçişleri Bakanlığı İş Süreçleri Haritası”nın çıkarıldığı ve “İş Akış Şemaları”nın oluşturulduğu,

- Hizmet birimlerince; sorumlu oldukları iş süreçlerine ilişkin risk analizi çalışmaları sonucu tespit edilen riskler kayıt altına alınarak “İçişleri Bakanlığı Risk Değerlendirme Raporu”nun oluşturulduğu, raporda yer alan risklere yönelik Risk Kontrol Eylem Planı oluşturma çalışmalarının 2020/Kasım ayında başlatıldığı, 2021 yılı içinde tamamlanmasının öngörüldüğü,

- Yetki devrine ilişkin usul ve esasların İçişleri Bakanlığı İmza Yetkileri Yönergesi ile belirlendiği,

- Bakanlık faaliyetleri ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolünün görevler ayrılığı ilkesine uygun olarak yürütüldüğü,

- Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği,

- Etik davranış ilkelerinin Bakanlık personeline uygulanan eğitim programlarında yer almasının sağlandığı, tüm personele etik sözleşmelerinin imzalatıldığı,

- Personel istihdamı, yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, performans değerlendirmesi, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin önemli hususların yazılı

olarak belirlendiği, personele duyurulduğu, bu iş ve işlemlerin ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütüldüğü,

- Eğitim faaliyetlerinin, her yıl birimlerin görüşü alınarak hazırlanan Hizmet İçi Eğitim Planı doğrultusunda gerçekleştirildiği,

- Bakanlık yönetici ve personelinin “İçişleri Portal Projesi” üzerinden gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabildiği, ihtiyaç duyulan raporların üretilebildiği ve analiz imkanı sunan yönetim bilgi sistemlerinin etkin olarak kullanıldığı,

- Elektronik belge yönetim sistemi “e-İçişleri” yazılımı ile iş ve işlemlerin, evrakları elektronik ortamda üretilerek yürütülebildiği,

- Bilgi güvenliği ve yedekleme gereksinimlerinin standart gereği sağlandığı, bu alandaki çalışmaların güncellenerek yürütüldüğü,

- İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirmeye tabi tutulduğu ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlandığı, bu kapsamda; iç kontrol sistemini değerlendirmek üzere “2019 yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu”nun hazırlandığı, “2020 yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu” hazırlık çalışmalarının devam ettiği, izleme sonuçlarının üst yönetici onayına sunularak Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderildiği,

- Üst yönetici tarafından onaylanan İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporlarında yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere gerekli çalışmalar yapıldığı,

- Kurumdaki mevcut iç denetçi sayısının iç denetim fonksiyonunun etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için yeterli olduğu,

- 2019 yılı Birim Faaliyet Raporları ve İdare Faaliyet Raporunda ilgili harcama yetkilileri ve üst yönetici tarafından gerekli İç Kontrol Güvence Beyanlarının imzalandığı ve raporlarda yer aldığı,

Görölmüştür.

Kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sisteminin İçişleri Bakanlığı üst yönetimi ve kurum personeli tarafından genel olarak sahiplenildiği anlaşılmış olup iç kontrol risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi ve uygulanması çalışmalarındaki eksikliklerin de tamamlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İçişleri Bakanlığı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi 1'inci fıkrası (d) bendi kapsamında doğrudan teminle gerçekleştirilen büyük onarım, tadilat, bakım ve onarım, tesisat işleri için yapılan giderlerin, Maddi Duran Varlıklar hesaplarında takip edilmesi gerekirken 630 Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür.

27.12.2014 tarih ve 29218 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin; "252 Binalar hesabı" başlıklı 175 ve "Hesabın işleyişi" başlıklı 176'ncı maddelerinde 252 Binalar hesabının niteliği ve işleyişi düzenlenmiş olup hesabın, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ve binalar hesabında kayıtlı binaların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarlarının, bu hesaba borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "253 Tesis, makine ve cihazlar hesabı" başlıklı 177 ve "Hesabın işleyişi" başlıklı 178'inci maddelerinde Tesis, makine ve cihazlar hesabının niteliği ve işleyişi

düzenlenmiş olup hesabın, kamu idarelerinin faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazları ile bunların eklentileri ve yükleme, boşaltma, aktarma makine ve gereçlerinin izlenmesi için kullanılacağı ve bütçeye gider kaydıyla edinilen tesis, makine ve cihaz tutarlarının bu hesaba borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Bahse konu Yönetmeliğin “630 Giderler hesabı” başlıklı 401 ve “Hesabın işleyişi” başlıklı 402’nci maddelerinde Giderler hesabının niteliği ve işleyişi düzenlenmiş olup hesabın, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılacağı ve bütçe ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ancak, bilanço hesaplarını ilgilendirmeyen giderlerin bu hesaba borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre, 252 Binalar hesabında kayıtlı binaların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarlarının 252 Binalar hesabına; idare faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazları ile bunların eklentileri ve tesis, makine ve cihazların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan değer arttırıcı harcama tutarlarının 253 Tesis, makine ve cihazlar hesabına kaydedilerek bilançonun aktiflerine alınması, bütçe ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ancak, bilanço hesaplarını ilgilendirmeyen giderlerin de 630 Giderler hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, 252 Binalar hesabı, 253 Tesis, makine ve cihazlar hesabı ve 630 Giderler hesabına yapılacak kayıtların Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne uygun olması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Gelecek Dönemlere İlişkin Giderlerin Doğrudan Giderleştirilmesi

Birden fazla dönemi ilgilendirecek şekilde tedarik edilen posta pulu ve araçlarında kullanılan Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) hizmet alımları ile takip eden faaliyet döneminde kullanılmak üzere ön ödemeli kartlı sayaçlara yükleme yapılması suretiyle gerçekleştirilen doğal gaz ve su alım harcamalarının bilanço hesaplarında izlenmek yerine doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinin (ff) bendine göre tahakkuk esaslı, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini ifade etmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinin (a) bendinde; kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği hükme bağlanmış; “Varlıklara ilişkin ilkeleri” düzenleyen 9’uncu maddesinin (g) bendinde ise; gelecek dönemlere ait olarak önceden ödenen giderler ile cari dönemde tahakkuk eden ancak, gelecek dönemlerde tahsil edilecek olan gelirler muhasebeleştirilir ve bilançoda gösterilir denilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin “180 Gelecek aylara ait giderler hesabı” başlıklı 101 ve “280 Gelecek yıllara ait giderler hesabı” başlıklı 151’ inci maddelerinde söz konusu hesapların, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkmasına rağmen, gelecek aylara veya yıllara ait olan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 116 ve 205’inci maddelerinde de benzer ifadeler yer almıştır.

Söz konusu düzenlemelere göre gelecek dönemlere ait olarak önceden ödenen giderlerin bilançoda varlık hesaplarında takip edilmesi gerekmektedir. Bunun için de vadesine göre 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı ile 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı ihdas edilmiştir. Söz konusu hesaplarda takip edilen ekonomik değerler tüketildikçe de tahakkuk esası gereğince faaliyet hesapları marifetiyle bunların giderleştirilmesi gerekmektedir.

Uygulamada, Bakanlık gönderilerinde kullanılacak posta pulları, gönderiler yapılmadan önce satın alınıp, doğrudan 830 Bütçe Giderleri ve 630 Giderler hesapları kullanılarak giderleştirilmiştir. Posta gönderimi yapılmadan alınan bu posta pulları, temin edilen bir cihaza dijital olarak yüklenmekte ve posta gönderimi yapıldıkça bu cihaz aracılığı ile gerekli pul ödemesi yapılmaktadır. Gönderi yapıldıkça bu dijital cihazda kalan bakiye takip edilebilmektedir.

Sonuç olarak, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin ödenmiş giderler ile yine dönem içinde ödenen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan giderlerin ilgisine göre 180 Gelecek aylara ait giderler hesabı ile 280 Gelecek yıllara ait giderler hesabının kullanılarak izlenmesi ve söz konusu hesaplarda takip edilen ekonomik değerlerin tahakkuk esası gereği tüketildikçe 630 Giderler hesapları ve 830 Bütçe Giderleri hesapları aracılığı ile giderleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kamu İhale Mevzuatına Uyulmaksızın Protokol ile Hizmet Alımı Yapılması

İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığınca, düzenlenen muhtelif programlar nedeniyle davet edilen misafirlerin ve geçici görevler dolayısıyla görevlendirilen personelin uçak biletleri ile havalimanı transferi taşımacılık hizmeti alımlarının kamu ihale mevzuatına uyulmaksızın bir firma ile protokol düzenlenerek temin edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde idarelerin, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu oldukları; “Uygulanacak ihale usulleri” başlıklı 18’inci maddesinde söz konusu ihaleler için açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulünün belirlendiği; “Doğrudan temin” başlıklı 22’inci maddesinin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temine başvurulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer yandan, 14.02.2019 tarih ve 30658 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 758 karar sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki “İçişleri Bakanlığı Tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’ nun 3’üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar’ın “Uygulanacak ihale usulleri” başlıklı 13 üncü maddesinde bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda Açık ihale usulü, Belli istekliler arasında ihale usulü, Rekabetçi müzakere usulü ve Pazarlık usulünün ihale usulleri olarak uygulanacağı; “Doğrudan temin” başlıklı 14’üncü maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen alımların ise doğrudan teminle yapılabileceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre genel bütçeli idareler yapacakları her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerini 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütmek zorundadır. Yine bu Kanun çerçevesinde idareler mal veya hizmet alımları ile yapım işlerini ihalelerde, saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını temin ederek ve yine bu Kanun’da belirtilen ihale usulleri ile yapmaları gerekmektedir.

Diğer taraftan İçişleri Bakanlığında savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanı veya ilgili bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ise 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendine dayanarak alınan 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın uygulanması da mümkündür.

İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığınca, yurt içinde ya da yurt dışında geçici görevle görevlendirilen personelin ve Daire Başkanlığının faaliyetleriyle ilgili olarak davet edilen misafirlerin uçak biletleri ile havalimanı transferi taşımacılık hizmeti alımlarının, 4734 sayılı Kanun ya da 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Usul ve Esaslar'da belirlenen ihale usulleri ya da doğrudan temin kullanılmaksızın bir firma ile protokol düzenlenerek temin edildiği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığınca protokol ile yapılan seyahat bileti ve havalimanı transferi taşımacılık hizmeti alımlarının, 4734 sayılı Kanun'da belirlenen usullere göre ya da Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendi kapsamında olduğuna karar verilmesi durumunda 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Usul ve Esaslar'a uyularak yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşinin İhale Yerine Doğrudan Teminle Yapılması

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca, Bakanlık merkez teşkilatı makam ve koruma hizmetlerinde kullanılmak üzere (8) adet sürücülü araç kiralama hizmet alımı işinin ihale usulleri kullanılarak yapılması gerekirken doğrudan teminle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

14.02.2019 tarih ve 30686 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "İçişleri Bakanlığı Tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar"ın "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, idarenin söz konusu Usul ve Esaslar'a göre yapacağı alımlarda gizliliği, güvenilirliği, rekabeti, eşit muameleyi, ihtiyaçların uygun şartlarla

ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Usul ve Esaslar'ın "Uygulanacak ihale usulleri" başlıklı 13'üncü maddesinde, Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda ihale usulü olarak açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü, rekabetçi müzakere usulü ve pazarlık usulünün kullanılacağı; "Doğrudan temin" başlıklı 14'üncü maddesinde ise, maddenin ilgili bentlerinde belirtilen alımların doğrudan teminle yapılabileceği belirtildikten sonra (h) bendinde; önceden düşünülmesi mümkün olmayan ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine ivedi olarak yapılması gerekip açık, belli istekliler arasında veya pazarlık usulü ile ihalenin uygulanması için yeterli süre bulunmayan acil ihtiyaçlara yönelik alımların doğrudan teminle gerçekleştirilebileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (b) bendi kapsamına girebilecek mal veya hizmet alımları ile yapım işleri, Bakanlıkça 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Usul ve Esaslar'a göre yürütülebilmektedir. İdarenin, bu Usul ve Esaslar'a göre yapacağı alımlarda saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlaması zorunlu olup belirlenen ihale usulleri dışındaki doğrudan temini, ancak 14'üncü maddede sayılan hallerde uygulaması gerekmektedir.

Uygulamada Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca, Bakanlık merkez teşkilatı makam ve koruma hizmetlerinde kullanılmak üzere (8) adet sürücülü araç kiralama hizmet alımı işinin, 16.12.2019 tarihli "Bakan Onayı"nda işin güvenlikle ilgili olması ve ivedilikle yapılması gerektiğinden bahisle 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Usul ve Esaslar'ın 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası (h) bendine göre doğrudan teminle gerçekleştirildiği görülmüştür.

Alınan onayda işin ivedilikle yapılması gerektiğinden bahsedilmişse de; marka, model ve teknik özellikleri aynı ya da birbirine çok yakın olan aynı sayıdaki (8 adet) aracın idarece 12.06.2017 - 31.12.2019 tarihleri için 758 karar sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Usul ve Esaslar'dan önce yürürlükte olan 01.02.2010 tarih ve 2010/87 sayılı Kararnamenin Eki Esaslar'ın 10'uncu maddesinin (c) bendine göre pazarlık usulüyle kiralandığı bir önceki işe ait ihale işlem dosyasının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bu durum karşısında, 2,5 yıldır pazarlık usulüyle temin edilmekte olan söz konusu hizmet alımı işinin 758 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki Usul ve Esaslar'ın 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası (h) bendindeki şartların sağlanmaması nedeniyle ivediliğinden bahisle doğrudan teminle gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle, 2020 yılı için yapılması gereken araç kiralama hizmet alımı işinin, bir önceki ihalenin sözleşme dönemi sona ermeden planlama yapılması suretiyle ihale usulüyle temin edilmesi gerekirdi.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca Bakanlık merkez teşkilatı makam ve koruma hizmetlerinde kullanılmak üzere bundan sonra yapılacak benzer araç kiralama hizmeti alımı işlerinin doğrudan temin yerine ihale usullerinden birisinin kullanılması suretiyle ihale ile gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen ve Teslimi Belli Bir Süreyi Gerektiren Hizmet Alımlarında Sözleşme İmzalanmaması

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce doğrudan teminle gerçekleştirilen ve teslimi belli bir süreyi gerektiren tadilat, bakım ve onarım, büyük onarım vb. hizmet alımlarının sözleşmeye bağlanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesi hükmüne göre idareler belli eşik değerleri aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlarını ilan yapmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin yoluyla yapabilecekler; ihale komisyonu zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlarını temin edebileceklerdir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinde ise, anılan maddede belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında kolaylık sağlanması amaçlanmış olmakla birlikte, ihtiyacın niteliğine göre, ilan yapılması, teminat alınması, ihale komisyonu kurulması, isteklilerde belirli yeterlik kriterlerinin aranması ile şartname ve sözleşme düzenlenmesi gibi hususların idarelerin takdirinde olduğu fakat bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanmasının zorunlu olduğu, bir defada yapılacak alımlarda ise sözleşme yapılmasının idarelerin takdirinde olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre, doğrudan teminle yapılacak alımlarda sözleşme düzenlenmesi idarelerin takdirinde olmakla birlikte, bu kapsamda yapılacak alımlarda malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın mutlaka bir sözleşmeye bağlanması gerekmektedir.

Uygulamada, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce aşağıdaki tabloda listelenmiş olan doğrudan teminle gerçekleştirilen ve teslimi belli bir süreyi gerektiren tadilat, bakım ve onarım, büyük onarım vb. hizmet alımlarının sözleşmeye bağlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, idarece doğrudan teminle gerçekleştirilen hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda mutlaka sözleşme yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 5: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilip Sözleşmeye Bağlanmayan İşler

Alımın Türü	Mahiyeti	Tutarı (KDV Hariç)	Yevmiye Tarihi	Yevmiye No
Hizmet (Bakım ve Onarım)	Ön müracaat güvenlik kulübesi ve polis noktası tamir ve tadilatı	38.000,00	17.12.2020	1013039
Yapım (Büyük Onarım)	B Blok 1. kat koridoruna 2 adet mutfak yapımı	74.772,00	17.12.2020	1013054
Yapım (Büyük Onarım)	Halkla İlişkiler Bürosunun Nüfus Müdürlükleri konseptine uygun şekilde yaptırılması	80.305,00	11.11.2020	875613
Hizmet (Bakım ve Onarım)	A Blok 2. kat oda ve koridorların boya yaptırılması	10.750,00	03.11.2020	848275
Hizmet (Bakım ve Onarım)	Genel Müdürlük makam katı tadilatı	41.100,00	19.10.2020	805005
Hizmet (Temizlik)	Hizmet binası dış cephe ve iç avlu dış cam temizliği yaptırılması	48.500,00	03.07.2020	467689
Hizmet (Bakım ve Onarım)	E Blok lavabolarının zeminde su izolasyonu tadilatının yapılması	19.750,00	28.05.2020	365946
Hizmet (Bakım ve Onarım)	Makam katı koridor boşluğu ve B Blok Adres Daire Başkanlığına alüminyum bölme yapılması	32.000,00	17.03.2020	219286
Hizmet (Bakım ve Onarım)	A Blok makam katı ve koridorlarına duvar kağıdı yaptırılması	25.000,00	04.11.2020	853588

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	<p>2019 yılı denetimlerinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nde tespit edilen;</p> <p>A)-(a) Bulgu konusu hususun, tüketim malzemelerinin saklandığı Kimlik Kartları Daire Başkanlığı ve Pasaport ve Sürücü Belgeleri Daire Başkanlığı'ndaki yerlerin ayrı birer ambar olarak olarak tanımlanmaması, tüketim malzemesi giriş ve çıkışlarının yine NVİGM ambarından yapılmaya devam edilmesi nedenleriyle devam ettiği,</p> <p>A)-(b) Tüketim malzemelerinin harcama birimi ambarından giriş işlemlerini takip eden kısa süreler içerisinde çıkışlarının yapılması uygulamasının sonlandırılarak 150 İlk Madde ve Malzeme hesabından ilgili dönemlerde fiilen kullanılan tüketim malzemesi tutarlarını gösteren listelerin ilgili birime gönderilmesi nedeniyle bulgu konusu hususun düzeltildiği,</p> <p>2019 yılı denetimlerinde İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nde tespit edilen;</p>

			B) Bulguda tespit edilen işlerle ilgili olmaksızın sözleşmesi devam eden ya da yeni imzalanan sözleşmeler dolayısıyla devam eden Yeni Nesil 112 Acil Çağrı Merkezi Projeleri kapsamında; yükleniciler tarafından 2020 yılı içerisinde idareye teslimi yapılan altyapı, donanım ve sistem yönetimi bileşenlerinin TİF'lerinin düzenlendiği ve taşınır kayıtlarının yapıldığı Anlaşılmıştır.
İdareye Sunulması Gereken Belgelerin Kamu İhale Mevzuatına Uygun Olmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılında Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan bazı ihalelerde; ihale üzerinde bırakılan isteklilerce idareye sunulan kesinleşmiş sosyal güvenlik prim ve vergi borcu olmadığını gösteren belgelerin, ihale tarihi itibarıyla değil sözleşme tarihi ya da sözleşme imzalanmadan önceki bir tarih itibarıyla belirtilen durumu gösterdiği tespit edilmiş ve bulgu konusu yapılmıştı. Harcama birimi tarafından 2020 yılında yapılan ihalelerde söz konusu hatalı uygulamaya rastlanmamıştır.
Bütçe Dışı Avans İşleminde Mevzuat ve	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilen “Mekansal Adres Kayıt Sistemi Veri Üretimi ve Yaygınlaştırma Hizmet Alımı İşi”ne ilişkin

Sözleşme Hükümlerinin Gereğinin Yerine Getirilmemesi			yükleniciye verilen bütçe dışı avans işlemi; yüklenme tutarının yüzde 10'unu aşan oranda avans verilmesini zorunlu kılan durumların ortaya konulmadığı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınmadığı; sözleşme hükümlerine aykırı olarak yüklenicinin, avans almak için idareye yapacağı başvuru yazısında avansı tahsis edeceği hususlara ait miktar ve tutarları ve itfa tarihlerini bildirmediği ve avans hükümlerine uyacağına ilişkin taahhüdünün bulunmadığı, yüklenicinin aldığı avansı bildirdiği yerlere sarf ettiğini gösteren fatura suretleri ve benzeri geçerli belgeleri sözleşmedeki süre içerisinde idareye vermediği tespit edilmiş ve 2019 yılı raporunda bulgu konusu yapılmıştı. Bulgu konusu hususlarla aynı ya da benzer hususlar 2020 yılı denetimlerinde tespit edilmemiştir.
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar ile Giderlere İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Merkezi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2019 yılı denetimlerinde İller İdaresi Genel Müdürlüğü'yle ilgili olarak tespit edilip bulgu konusu yapılan hususlara aynı harcama birimine ilişkin 2020 yılı denetimlerinde rastlanmamış olmakla birlikte, bulgu konusu hususlarla tam olarak aynı olmasa da benzer hususlar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı harcama birimlerinin 2020 yılı

Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Yapılmaması			denetimlerinde tespit edilmiş ve bulgu konusu yapılmıştır.
Samsun Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Devredilmesi Gereken Tutarlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Samsun Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına (YİKOB) devredilmesi gereken ve İçişleri Bakanlığı 2019 yılı Bilançosunun 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar hesabında kayıtlı bulunan 501.655,60 Türk Lirasının devir işleminin 12.03.2020 tarih ve 1062 nolu Muhasebe İşlem Fişi ile yapıldığı anlaşıldığından bulgu konusu hususun kamu idaresi tarafından 2020 yılı itibariyle düzeltildiği anlaşılmıştır.